

OPINIA NR 80/2020
PREZYDENTA MIASTA KRAKOWA
Z DNIA 13 października 2020 r.

dotycząca projektu uchwały w sprawie opłat za odprowadzenie wód opadowych lub roztopowych ujętych w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacji deszczowej służące do odprowadzenia opadów atmosferycznych na terenie Gminy Miejskiej Kraków – druk nr 1464.

Na podstawie § 30 ust. 4 Statutu Miasta Krakowa stanowiącego załącznik do uchwały nr XLVIII/ 435/ 96 Rady Miasta Krakowa z dnia 24 kwietnia 1996r. w sprawie Statutu Miasta Krakowa (Dz. Urz. Województwa Małopolskiego z 2019 r. poz. 7074) postanawia się, co następuje:

Opiniuje się negatywnie projekt uchwały w sprawie opłat za odprowadzenie wód opadowych lub roztopowych ujętych w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacji deszczowej służące do odprowadzenia opadów atmosferycznych na terenie Gminy Miejskiej Kraków – druk nr 1464.

UZASADNIENIE

1. W projekcie uchwały w § 2 błędnie określono Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółkę Akcyjną w Krakowie jako realizatora zadań własnych Gminy Miejskiej Kraków w zakresie gospodarki wodami opadowymi lub roztopowymi na terenie Gminy Miejskiej Kraków. W obecnie obowiązującym porządku organizacyjnym GMK zarządzanie ww. systemem prowadzone jest przez jednostkę organizacyjną Klimat – Energia – Gospodarka Wodna, zgodnie § 3 ust. 1 Statutu KEGW, który brzmi:

„§ 3 ust. 1. KEGW zaspokaja zbiorowe potrzeby mieszkańców określone w art. 7 ust. 1 pkt 1, pkt 14 i pkt 20 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 506).

2. *Przedmiotem działalności KEGW jest organizowanie, koordynacja i prowadzenie w ramach planu finansowego – w zakresie niepowierzonym do realizacji innym miejskim jednostkom organizacyjnym, komórkom organizacyjnym Urzędu Miasta Krakowa lub innym podmiotom:*

1) *spraw związanych z opracowaniem strategii oraz bieżącym wdrażaniem zrównoważonej gospodarki zasobami wodnymi w przestrzeni miejskiej, a w szczególności:*

a) *zarządzaniem komunalnym systemem ochrony przeciwpowodziowej Miasta, w tym związanym z przeciwdziałaniem tzw. powodziom miejskim, stanowiącym efekt opadów nawalnych, a także z utrzymaniem, modernizacją i wyposażeniem gminnego magazynu przeciwpowodziowego,*

- b) *organizowaniem oraz utrzymaniem proekologicznego systemu odwodnienia Miasta, poprzez rozwój systemu kanalizacji rozdzielczej wód opadowych i ich użyteczne wykorzystanie,*
- c) *utrzymywaniem elementów systemu odwodnienia Krakowa stanowiącego własność Gminy Miejskiej Kraków lub Skarbu Państwa,*
- d) *budową elementów systemu gminnego odwodnienia Miasta zlokalizowanych poza pasami drogowymi dróg publicznych”.*

W związku z powyższym, Rada Miasta Krakowa przyjmując uchwałę nr XXII/459/19 z dnia 17 lipca 2019 r. w sprawie utworzenia i zatwierdzenia statutu jednostki budżetowej o nazwie „Klimat-Energia-Gospodarka Wodna” (z późn. zm.) powierzyła zarządzanie kanalizacją deszczową oraz otwartym systemem rowów i kanałów, które odprowadzają wody opadowe lub roztopowe własnej jednostce organizacyjnej - KEGW, a nie MPWIK S.A.

2. Otwarte systemy kanalizacji deszczowej w Krakowie (rowy i kanały którymi przesyła się w znacznej części wody z odwadniania dróg i placów stanowiących własność GMK) w dużej części nie ma uregulowanego stanu prawnego. Bardzo często wynika to z przyczyn nieskładania przez właścicieli nieruchomości wniosków o wykreślenie z ewidencji urządzeń melioracji wodnych rowów, na obszarach przekształconych z użytkowania rolniczego na budowlane i usługowe. Część rowów nie jest geodezyjnie wydzielona. W związku z powyższym, w ubiegłych latach nie dokonano wymaganych regulacji prawnych. W celu unormowania tych zagadnień została powołana nowa jednostka KEGW, która rozpoczęła proces regulacyjny. W 2020 r. zlecono wykonanie operatów geodezyjnych dla 80 km rowów, tj. 1/3 całości. Po otrzymaniu ww. operatów geodezyjnych będą prowadzone dalsze czynności prawne w celu uregulowania stanu ewidencyjnego, uzyskania uzyczenia, wykupu bądź zasiedzenia wspomnianych rowów. Równocześnie KEGW planuje w 2021 r. zlecić czynności geodezyjne dla pozostałej części otwartego systemu odprowadzenia wód opadowych i roztopowych w Krakowie. Do czasu uporządkowania stanu ewidencyjnego i prawnego nie ma możliwości pobierania opłat dla znacznej części rowów i kanałów. Ustalenie takiej regulacji dla około 50 % istniejącego systemu, który jest uregulowany (głównie rowy przydrożne) nie ma uzasadnienia ponieważ wprowadzi sytuację nierównego traktowania mieszkańców i podmiotów gospodarczych objętych różnym systemem kanalizacji.

3. Brak uzasadnienia przyjętej wysokości opłaty. Opłata powinna być adekwatna do kosztów utrzymania systemu oraz pokrywania kosztów inwestycyjnych. Projektodawca w żaden sposób nie odniósł się do powyższej kwestii.

4. Brak określenia skutków przyjęcia uchwały na dochody i wydatki GMK. Należy zaznaczyć, że wody opadowe prowadzone przez kanalizację deszczową w znacznej części pochodzą z odwodnienia dróg i placów, którymi zarządza ZDMK. Przyjmując że 95% kanalizacji opadowej, która przeważnie jest umieszczona w istniejących pasach drogowych odwadnia drogi i place stanowiące własność GMK oraz, że średnia szerokość odwadnianego

pasa drogowego wynosi 10 m, można wstępnie szacować, że dodatkowe obciążenie zarządcy dróg komunalnych w Krakowie (ZDMK) wyniesie: $400\ 000\ \text{m}$ (długość kanalizacji opadowej) $\times 0,95 \times 10\ \text{m}$ (średnia szerokość pasa drogowego) $\times 0,579 \times 5,60\ \text{zł/m}^2 = 12\ 321\ 120\ \text{zł}$. Zarządcy budynków komunalnych (szkoły, urzędy, przedszkola itp.) zlokalizowani w strefie oddziaływania kanalizacji opadowej również zostaną obciążeni kosztami wprowadzanej opłaty. W związku z powyższym, wprowadzenie uchwały będzie mieć wpływ na dochody i wydatki miasta Krakowa i powinno się to uwzględnić w projekcie budżetu Miasta Krakowa na 2021 r. oraz w Wieloletniej Prognozie Finansowej Miasta Krakowa.

5. Aktualnie wprowadzenie przedmiotowej opłaty mogłoby dotyczyć wyłącznie części obszaru Krakowa, na której znajduje się zamknięty system kanalizacji opadowej. Nie ma podstaw do obciążania za wprowadzanie wód opadowych lub roztopowych do kanalizacji ogólnospławnej. W zakresie funkcjonowania systemu kanalizacji ogólnospławnej oraz sanitarnej, stanowiących własność Wodociągów Miasta Krakowa, zastosowanie znajdują przepisy szczególne: ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. *o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków* (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 1437, 1495 ze zm.); rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 27 lutego 2018 r. *w sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryfy oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków* (Dz. U. z 2018 r., poz. 472). Zgodnie z art. 2 pkt 10 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. *o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków* są ściekami komunalnym, a zatem w odróżnieniu od zasad funkcjonowania kanalizacji deszczowej, należy je nie tylko zebrać i odprowadzić, ale przede wszystkim poddać złożonym technologicznie procesom oczyszczania (koszty w obu przypadkach są całkowicie nieporównywalne). W przypadku kanalizacji ogólnospławnej, zgodnie z definicją zawartą § 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 27 lutego 2018 r. *w sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryfy oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków* (Dz. U. z 2018 r., poz. 472) cena za odprowadzone ścieki stanowi „*wielkość wyrażoną w jednostkach pieniężnych, którą odbiorca usług jest obowiązany zapłacić przedsiębiorstwu wodociągowo-kanalizacyjnemu za 1 m³ odprowadzonych ścieków, w tym ścieków komunalnych lub ścieków przemysłowych*”. Pojęcie „ścieki komunalne” zostało natomiast określone w art. 2 pkt 10 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. *o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków*. Ścieki komunalne oznaczają „*ścieki bytowe lub mieszaninę ścieków bytowych ze ściekami przemysłowymi albo wodami opadowymi lub roztopowymi będącymi skutkiem opadów atmosferycznych, odprowadzane urządzeniami służącymi do realizacji zadań własnych gminy w zakresie kanalizacji i oczyszczania ścieków komunalnych*”.

Zgodnie z obowiązującymi normami prawnymi, istnieje tylko jedna stawka za zbiorowe odprowadzanie ścieków (bez względu na to czy mamy do czynienia z kanalizacją ogólnospławną czy sanitarną), która zawiera także koszty oczyszczania mieszaniny ścieków bytowych z wodami opadowymi lub roztopowymi będącymi skutkiem opadów atmosferycznych.

MPWiK S.A. w Krakowie nie zna i nie może stosować innego sposobu kalkulowania rozpatrywanej usługi.

Z wyżej wymienionych powodów oraz z przyczyn braku odpowiednich uregulowań prawno-geodezyjnych dla znacznej części rowów i kanałów, proponowaną opłatą można objąć około 15 % powierzchni Krakowa.

Mając na uwadze powyższe, negatywnie opiniuję projekt uchwały wg druku nr 1464.